

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 613/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti W4, s. r. o., Kopčianska 63, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marcel Vasilišín, LL. M., vedené pod sp. zn. Rvp 10000/2014 a sp. zn. Rvp 10001/2014, ktorými namieta porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Daňového úradu Bratislava č. 9104405/5/2760538/2014/Husá z 13. júna 2014 a rozhodnutím Daňového úradu Bratislava č. 9104401/5/3288365/2014 zo 4. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti W4, s. r. o., vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 10000/2014 a sp. zn. Rvp 10001/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 613/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti W4, s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 18. augusta 2014 doručené dve sťažnosti obchodnej spoločnosti W4, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými rozhodnutiami Daňového úradu Bratislava (ďalej aj „daňový úrad“), ktorými nebolo vyhovené jej žiadostiam zo 16. mája 2014 a z 2. júna 2014 o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolaní proti dodatočnému platobnému výmeru z 12. decembra 2014 a dodatočnému platobnému výmeru z 15. apríla 2014.

Proti postupu daňového úradu, na základe ktorého boli vydané napadnuté rozhodnutia č. 9104405/5/2760538/2014/Husá z 13. júna 2014 a č. 9104401/5/3288365/2014 zo 4. júla 2014 uplatnila sťažovateľka sťažnosti „na zmätočné a arbitrárne rozhodnutie správcu dane podľa § 3 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach s cieľom:

- *ochrany práva na riadne rozhodnutie podľa § 63 Daňového poriadku v kvalite ako ju zakladá ústavný princíp spravodlivého procesu, ktoré bolo porušené napadnutým rozhodnutím porušovateľa*
- *zabezpečenia odstránenia nedostatkov v rozhodnutí porušovateľa“.*

Ďalej sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uviedla, že:

„Porušovateľ ako správca dane vo výroku rozhodnutia uvádza, že sťažovateľ nepreukázal existenciu dôležitých dôvodov na predĺženie lehoty, z čoho vyplýva, že:

- *rozhodnutie zakladá na zmätočnej kvalifikácii - sťažovateľ nežiadal predĺženie lehoty ale odpustenie zmeškania*
- *keďže je jasný rozdiel medzi tvrdením a jeho preukázaním, porušovateľ si odporuje*

Porušovateľ v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že sťažovateľ neuviedol žiadne dôvody zmeškania a nepreukázal nemožnosť podania stanoveným spôsobom, pritom

- *vo výroku tvrdí opak (že dôvody sú, len neboli preukázané)*
- *v žiadosti sťažovateľ jasne uviedol a zvýraznil, že:*
  - *vo veci vyplynul dvojznačný výklad pravidiel doručovania, pričom výklad sťažovateľa je logický a systematický, naproti tomu výklad porušovateľa je prísne formálny a doposiaľ nepodložený (ani právnicki metodiky Finančného riaditeľstva SR doposiaľ relevantne nepopreli argumentáciu sťažovateľa - neexistuje právny dôvod prečo nepoužiť § 13 ods. 6 resp. § 13 ods. 8 Daňového poriadku, ktoré by situáciu riešili aj bez žiadostí o odpustenie zmeškania)*
  - *dvojznačný výklad je narušenie právnej istoty, čo je dôležitý dôvod na odpustenie*
  - *taký dôvod nemožno preukázať - vyplýva to z logiky a elementárnej znalosti ústavných princípov právneho štátu*
- *sťažovateľ zdôrazňoval, že sú a boli súčasne dva možné spôsoby podania a spôsobom stanoveným porušovateľom podanie nevykonal len preto, že nebolo dostupné (dôkaz v notárskej zápisnici v dôkaze l. 2) a naopak bolo možné podania vykonať aj podľa § 13 ods. 6 DP t. j. má na výber z dvoch možností - dôležitým dôvodom je spochybnenie tej z dvoch možností, ktorú si v dobrej viere vybral sťažovateľ.*

Odôvodnenie rozhodnutia preto nemá žiadnu právnu váhu - neobsahuje argumentáciu, ktorým by porušovateľ učinil zadosť právu na spravodlivý proces, preukázal splnenie § 63 ods. 5 Daňového poriadku a vyvážil tak svoju právomoc autoritatívne rozhodnúť o právach a povinnostiach účastníkov, v dôsledku čoho nemožno považovať rozhodnutie za legitímne ani ponechať ho v platnosti.

Vzhľadom na zrejmú zmätočnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia sa preto domáhame preskúmania a prijatia opatrení na odstránenie jeho nedostatkov tak, aby si porušovateľ splnil povinnosti podľa Ústavy SR, resp. Daňového poriadku a vydal nové rozhodnutie k žiadosti sťažovateľa:

- *pred ktorým sa vyporiada so všetkými návrhmi a námietkami sťažovateľa*

- *ktoré bude v kvalite podľa § 63 Daňového poriadku a rozhodovacej praxe ÚS SR (najmä s logickou, súladnou a presvedčivou argumentáciou, ktorá bude vychádzať z relevantných právnych zdrojov a pozorne nadväzovať na žiadosť sťažovateľa).*“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že daňový úrad rozhodnutím č. 9104405/5/2760538/2014/Husá z 13. júna 2014 a rozhodnutím č. 9104401/5/3288365/2014 zo 4. júla 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“) porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a veci vrátil daňovému úradu na ďalšie konanie a aby jej priznal úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo

sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

2.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa ustanovenia § 112 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenia o spojení vecí, v súlade s citovaným ustanovením § 31a zákona o ústavnom súde je však možné v konaní pred ústavným súdom použiť na prípadné spojenie vecí primerane ustanovenia § 112 ods. 1 OSP.

Zo spisov ústavného súdu sp. zn. Rvp 10000/2014 a sp. zn. Rvp 10001/2014 vyplýva, že sťažnosti spolu skutkovo súvisia, týkajú sa tých istých účastníkov, sťažovateľka je zastúpená rovnakým právnym zástupcom a v každej sťažnosti sa na obdobnom skutkovom základe s totožnou právnou argumentáciou namieta porušenie označených práv. Sťažnosti sú po formálnej a obsahovej stránke, s výnimkou označenia napadnutých rozhodnutí daňového úradu, celkom identické.

Prihliadajúc na uvedené ústavný súd v záujme hospodárnosti konania v súlade s ustanovením § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.2 K dôvodom odmietnutia sťažností

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, ktorého zmysel a účel spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ústavný súd v danej veci považuje za potrebné poukázať na svoje právne závery, ktoré už vyslovil vo svojej doterajšej judikatúre (III. ÚS 80/06, I. ÚS 354/08) vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol, že odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy je v niektorých prípadoch dovolené „ex lege“, tento postup nie je ale namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd (II. ÚS 50/01). Posledná veta čl. 46 ods. 2 ústavy túto skutočnosť výslovne potvrdzuje, keď uvádza: „Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“ Citovaná ústavná norma žiadnym spôsobom neustanovuje,

v akom type súdneho konania a na základe akého návrhu majú sudy takéto rozhodnutia preskúmať, a ani sa nezmieňuje o druh rozhodnutí, ktoré by mohli byť (z tohto dôvodu) vylúčené zo súdneho preskúmania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam a slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie, resp. postup orgánu verejnej správy (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho preskúmania (v správnom súdnictve) môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy sudy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní sudy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP a ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu alebo iným zásahom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí

správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Napokon podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z podaných sťažností je zrejmé, že sťažovateľka namieta porušenie označených práv rozhodnutiami daňového úradu, ktoré sú podľa jej názoru zmätočné a arbitrárne, ich odôvodnenie „nemá žiadnu právnu váhu“ a neobsahujú argumentáciu, ktorou by „porušovateľ učinil zadosť právu na spravodlivý proces“.

Ústavný súd už na inom mieste toho uznesenia poukázal na to, že podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Ústavný súd súčasne konštatoval, že keď sa rozhodnutie alebo postup orgánu verejnej správy dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, nesmie byť jeho preskúmanie z právomoci všeobecných súdov vylúčené. Túto právomoc všeobecného súdu nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Ústavou daná právomoc totiž neumožňuje ústavnému súdu nahradzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovatelia ako účastníci konania zvolili medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľom dostupných prostriedkov nápravy.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia daňového úradu bolo možné preskúmať žalobami v správnom súdnictve, pričom ich využitie sťažovateľka nepreukázala a ani sa o nich v sťažnostiach nezmienila.

Vzhľadom na uvedené by vykonanie prieskumu napadnutých rozhodnutí daňového úradu ústavným súdom bolo v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1

ústavy, a preto ústavný súd v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosti odmietol z dôvodu nedostatku právomoci na ich prerokovanie.

Keďže ústavný súd sťažnosti odmietol, ďalšími nárokmi v nich uplatnenými sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2014